

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00
E: gp.mope@gov.si
W: www.mope.gov.si

Borzen

OBRAZEC 3: Izjava o izpolnjevanju »načela, da se ne škoduje bistveno«

**Javni poziv za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud pravnim osebam za hranilnike električne energije
(oznaka: JP REPWR SUB-HEE-PO25)**

*v okviru Načrta za okrevanje in odpornost, razvojnega področja »REPowerEU«, komponente »REPowerEU«
(C5K17), naložbe D »Energetska učinkovitost in razogljičenje gospodarstva«*

**Izjava vlagatelja, da se bo investicija izvajala v skladu z »načelom, da se ne škoduje bistveno«
(angl. Do No Significant Harm – DNSH)**

Načrt za okrevanje in odpornost za razvojno področje »Zeleni prehod« v okviru komponente »REPowerEU (C5 K17)« za naložbo »Energetska učinkovitost in razogljičenje gospodarstva«, predvideva vsebinsko oceno skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno, in sicer za naslednjih 6 okoljskih ciljev:

1. Blažitev podnebnih sprememb
2. Prilagajanje podnebnim spremembam
3. Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov
4. Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem
5. Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal
6. Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Za vsakega izmed ciljev je treba upoštevati »načelo, da se ne škoduje bistveno«, skladno z Uredbo o taksonomiji (Uredba (EU) 2020/852).

Za omenjene okoljske cilje je potrebna utemeljitev, da se s predlagano naložbo oziroma investicijo ne bo povzročala bistvena škoda posameznim okoljskim ciljem, kar končni prejemnik utemelji ob oddaji vloge s podpisom izjave v nadaljevanju, tekom izvedbe naložbe oziroma investicije pa na naslednji način:

a) faza izvedbe naložbe

Končni prejemnik mora zagotoviti, da se naložba izvaja skladno z »načelom, da se ne škoduje bistveno«, za kar mora pridobiti vsa potrebna dokazila, kot so navedena v vlogi, in jih na zahtevo ministrstva ali družbe Borzen predložiti (dokazila o nakupu in vgradnji naprave za shranjevanje električne energije (hranilnik električne energije in hibridnega inverterja za potrebe delovanja hranilnika) s pripadajočo električno inštalacijo in opremo v okviru objekta/stavbe ali posameznega dela stavbe, v okviru katere/-ga se vgradi nov hranilnik).

b) faza ob zaključku naložbe

Končni prejemnik mora ob zaključku naložbe (datum izplačila nepovratne finančne spodbude) oziroma ves čas, v katerem se izvaja nadzor (še 3 leta po datumu izplačila spodbude), izkazovati, da se naložba izvaja skladno z »načelom, da se ne škoduje bistveno«, za kar mora na zahtevo ministrstva ali družbe Borzen predložiti relevantna dokazila.

1. Blažitev podnebnih sprememb

OKOLJSKI CILJI	VPLIV		OCENA PRI VLOGI
Vpliv na okoljski cilj	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb <i>Ali je pričakovati, da bodo dejavnosti povezane z investicijo privedle do znatnih emisij toplogrednih plinov?</i>		X	Investicija na področju energetska učinkovitost in razogljičenje gospodarstva (vgradnja električnega hranilnika) ima v skladu s kodo intervencije: - 024 Energetska učinkovitost in predstavitveni projekti v MSP in podporni ukrepi, na podlagi metodologije priloge VI 40% prispevek k podnebnim ciljem. Predvidena investicija v URE in razogljičenje v industriji bo prispevala k večji energetska učinkovitosti in razogljičenju v MSP ter k večanju samooskrbe z energijo (uvajanje OVE ter hranilnikov energije in toplote). Investicija prispeva k cilju blažitve podnebnih sprememb zaradi zmanjšanja letnih emisij toplogrednih plinov, zmanjšanja skupnega ogljičnega odtisa podjetij, zmanjšanja letne porabe energije in/ali povečanja celotne letne porabe energije iz OVE. Zaradi navedenega investicija nima negativnega vpliva na ta okoljski cilj.
UPOŠTEVANJE V FAZI JAVNEGA POZIVA ZA IZVEDBO NALOŽBE	DA		
POJASNILA	<p>Podprte bodo samo tiste naložbe v URE in razogljičenje podjetij, ki bodo privedle do znatnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in prihrankov energije.</p> <p>Za cilj Blažitev podnebnih sprememb je skladnost z »načelom, da se ne škoduje bistveno« zagotovljena na ravni naložbe, ki je predmet javnega poziva, in sicer z opredelitvijo cilja, namena in predmeta javnega poziva ter z dokazili, ki jih mora vlagatelj predložiti ob oddaji vloge za nepovratno finančno spodbudo.</p> <p>Pogoji in merila v javnem razpisu za podporo navedenim naložbam podjetij so postavljeni tako, da bodo podprte: • rešitve, ki bodo vodile k nižjim emisijam toplogrednih plinov in omogočale proizvodnjo z nižjim ogljičnim odtisom preko razogljičenja industrijskih proizvodnih procesov z elektrifikacijo; • izvedbe ukrepov za povečanje energetske učinkovitosti (npr. uvedbe sistemov za upravljanje z energijo, uvajanja energetske učinkovitejših motorjev...) in pospeševanja uvajanja energije iz obnovljivih virov ter shranjevanja energije in toplote.</p>		
FAZA IZVEDBE NALOŽBE	<p>Ali vaša investicija prispeva k stabilizaciji koncentracije toplogrednih plinov v ozračju z izogibanjem ali zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov ali s povečanjem odstranjevanja toplogrednih plinov?</p> <p>Na primer z enim od naslednjih načinov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z ustvarjanjem, prenašanjem, shranjevanjem, distribucijo ali uporabo energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001, vključno z uporabo inovativne tehnologije, s katero bi bilo v prihodnje mogoče doseči znatne prihranke, ali s potrebno okrepitevijo ali razširitvijo omrežja; - z izboljšanjem energetske učinkovitosti, razen za dejavnosti proizvodnje električne energije, v katerih se uporabljajo trdna fosilna goriva, ne štejejo kot okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti; - s povečanjem čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti; - s prehodom na uporabo obnovljivih materialov iz trajnostnih virov; - z intenzivnejšo uporabo tehnologij za okoljsko varno zajemanje in uporabo ogljika ter tehnologij za zajemanje in shranjevanje ogljika, ki zagotavljajo neto zmanjšanje emisij toplogrednih plinov; - s krepitvijo talnih ponorov ogljika, tudi s preprečevanjem krčenja in propadanja gozdov, obnovo gozdov, trajnostnim upravljanjem in obnovo njihovih površin, travnišč in mokrišč, pogozdovanjem in regenerativnim kmetijstvom; - z vzpostavitvijo energetske infrastrukture, ki je potrebna za omogočanje dekarbonizacije energetskih sistemov; 		DA

	<ul style="list-style-type: none"> - s proizvodnjo čistih in učinkovitih goriv iz obnovljivih ali ogljično nevtrálnih virov ali - z omogočanjem katere koli od zgoraj navedenih dejavnostih: <ul style="list-style-type: none"> • ne povzročá odvisnosti od sredstev, ki ogrožajo dolgoročne okoljske cilje, ob upoštevanju ekonomske življenjske dobe teh sredstev, in ima pomemben pozitiven vpliv na okolje na podlagi vidikov življenjskega cikla. <p>Če je odgovor pritrđen, pojasnite in navedite dokazila, ki so lahko predmet preverjanja pred potrditvijo vloge za izplačilo sredstev.</p>	
POJASNILA/DOKAZILA	<p>Naložba prispeva k povečanju energetske učinkovitosti in posledično zmanjšanju emisij toplogrednih plinov z učinkovitim upravljanjem z energijo (izraba lastnih obnovljivih virov – hranilniki električne energije), kar je upoštevano že v fazi javnega poziva za izvedbo naložb, ki so predmet spodbude.</p> <p>Cilj javnega poziva je podpreti učinkovito rabo energije in razogljičenje v gospodarstvu z uvajanjem hranilnikov električne energije, kar bo prispevalo k dvigu energetske samozadostnosti ter nadaljnji krepitvi že obstoječih kapacitet slovenskega gospodarstva na področju energetske učinkovitosti.</p> <p>Namen javnega poziva je podpora pravnim osebam pri zmanjševanju odvisnosti od fosilnih virov in pri povečevanju konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, in sicer z dodeljevanjem finančnih spodbud za nakup in vgradnjo hranilnikov električne energije. Hranilnik električne energije je naprava za shranjevanje električne energije s sposobnostjo oddaje delovne moči v elektroenergetsko omrežje. Hranilniki omogočajo učinkovitejšo izrabo obnovljive energije, povečujejo zanesljivost oskrbe z električno energijo, prispevajo k večji fleksibilnosti njene porabe in s tem razbremenjujejo elektroenergetski sistem.</p> <p>Predmet javnega poziva so nepovratne finančne spodbude pravnim osebam za naložbe v nakup in gradnjo novih hranilnikov električne energije.</p> <p>Dokazilo, ki ga vlagatelj že ob vložitvi vloge predloži, je dokazilo o nakupu in vgradnji naprave za shranjevanje električne energije (hranilnik električne energije in hibridnega inverterja za potrebe delovanja hranilnika) s pripadajočo električno inštalacijo in opremo v okviru objekta/stavbe ali posameznega dela stavbe, v okviru katere/-ga se vgradi nov hranilnik.</p>	

2. Prilaganje podnebnim spremembam

OKOLJSKI CILJI	VPLIV		OCENA PRI VLOGI
Vpliv na okoljski cilj	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Prilaganje podnebnim spremembam <i>Ali se pričakuje, da bodo dejavnosti povezane z investicijo znatno vplivale na povečanje škodljivega vpliva trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na samo investicijo ali na ljudi, naravo ali sredstva?</i>		X	<p>Investicije v okviru javnega poziva nimajo pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov. Ni ugotovljenih tveganj za negativni vpliv na prilaganje podnebnim spremembam.</p> <p>Pri podpiranju investicij se bo upoštevala vsa relevantna zakonodaja na nivoju EU in Slovenije.</p>
UPOŠTEVANJE V FAZI JAVNEGA POZIVA ZA IZVEDBO NALOŽBE	DA		

POJASNILA	Za cilj Prilaganje podnebnim spremembam je skladnost z »načelom, da se ne škoduje bistveno« zagotovljena na ravni naložbe, ki je predmet javnega poziva, in sicer z opredelitvijo cilja, namena in predmeta javnega poziva ter z dokazili, ki jih mora vlagatelj predložiti ob oddaji vloge za nepovratno finančno spodbudo.	
FAZA IZVEDBE NALOŽBE	<p>Ali vaša investicija vključuje prilagoditvene rešitve, ki bistveno zmanjšajo tveganje škodljivega vpliva trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na projekt/dejavnost ali bistveno zmanjšajo ta škodljiv vpliv, ne da bi povečale tveganje škodljivega vpliva na ljudi, naravo ali lastnino;</p> <p>Na primer z enim od naslednjih načinov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vključuje prilagoditvene rešitve, s katerimi se znatno zmanjša tveganje za škodljiv vpliv sedanjega in pričakovanega prihodnjega podnebja na to gospodarsko dejavnost ali znatno zmanjša ta škodljiv vpliv, ne da bi se pri tem povečalo tveganje za škodljiv vpliv na ljudi, naravo ali sredstva. Prilagoditvene rešitve se ocenijo in prednostno razvrstijo na podlagi najboljših razpoložljivih podnebnih napovedi in morajo vsaj preprečevati ali zmanjševati: <ul style="list-style-type: none"> • škodljive vplive podnebnih sprememb na gospodarsko dejavnost, ki so odvisni od lokacije in okoliščin, ali • morebitne škodljive vplive podnebnih sprememb na okolje, v katerem se gospodarska dejavnost opravlja. - zagotavlja prilagoditvene rešitve, ki poleg tega, da izpolnjujejo pogoje iz 16. člena Uredbe (EU) 2020/852, bistveno prispevajo k preprečevanju ali zmanjševanju tveganja škodljivega vpliva sedanjega in pričakovanega prihodnjega podnebja na ljudi, naravo ali sredstva, ne da bi se pri tem povečalo tveganje za škodljiv vpliv na druge ljudi, naravo ali sredstva. <p>Če je odgovor pritrdilen, pojasnite in navedite dokazila, ki so lahko predmet preverjanja pred potrditvijo vloge za izplačilo sredstev.</p>	DA
POJASNILA/DOKAZILA	<p>Z naložbo se posledično zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov z učinkovito uporabo energije in sicer z izrabo lastnih obnovljivih virov (hranilniki električne energije), kar je upoštevano že v fazi javnega poziva za izvedbo naložb, ki so predmet spodbude.</p> <p>Cilj javnega poziva je podpreti učinkovito rabo energije in razogljičenje v gospodarstvu in uvajanjem hranilnikov električne energije, kar bo prispevalo k dvigu energetske samozadostnosti ter nadaljnji krepitvi že obstoječih kapacitet slovenskega gospodarstva na področju energetske učinkovitosti.</p> <p>Namen javnega poziva je podpora pravnim osebam pri zmanjševanju odvisnosti od fosilnih virov in pri povečevanju konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, in sicer z dodeljevanjem finančnih spodbud za nakup in vgradnjo hranilnikov električne energije. Hranilnik električne energije je naprava za shranjevanje električne energije s sposobnostjo oddaje delovne moči v elektroenergetsko omrežje. Hranilniki omogočajo učinkovitejšo izrabo obnovljive energije, povečujejo zanesljivost oskrbe z električno energijo, prispevajo k večji fleksibilnosti njene porabe in s tem razbremenjujejo elektroenergetski sistem.</p> <p>Predmet javnega poziva so nepovratne finančne spodbude pravnim osebam za naložbe v nakup in gradnjo novih hranilnikov električne energije.</p> <p>Dokazilo, ki ga vlagatelj že ob vložitvi vloge predloži, je dokazilo o nakupu in vgradnji naprave za shranjevanje električne energije (hranilnik električne energije in hibridnega inverterja za potrebe delovanja hranilnika) s pripadajočo električno inštalacijo in opremo v okviru objekta/stavbe ali posameznega dela stavbe, v okviru katere/-ga se vgradi nov hranilnik.</p>	

3. Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov

OKOLJSKI CILJI	VPLIV		OCENA PRI VLOGI
Vpliv na okoljski cilj	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.

<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov</p> <p><i>Ali se pričakuje, da bodo dejavnosti povezane z investicijo škodili:</i> <i>(i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali</i> <i>(ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?</i></p>		X	<p>Narava investicij je usmerjena v učinkovito rabo energije ter posledično zmanjšanje izpustov TGP (vzpostavitev sistemov za energetska učinkovitost in rabo obnovljivih virov energije, izraba lastnih obnovljivih virov - hranilniki električne energije). Podprte bodo samo tiste naložbe podjetij, ki ne bodo privedle do poslabšanja stanja ali ekološkega potenciala vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali stanja morskih voda, saj bodo investicije v večini primerov izvedene že na/ob obstoječem stavbnem fondu.</p> <p>Investicije ne predvidevajo večjih posegov v bližini voda, zato ni ugotovljenih tveganj za negativen vpliv na rabo in varstvo vodnih in morskih virov. V kolikor pa bi se izkazalo, da so za izpeljavo posamezne naložbe podjetja potrebni kakršnikoli posegi na vodovarstvenih zemljiščih ali v bližini vodnih virov, namenjenih oskrbi s pitno vodo, se bo upoštevala vsa zakonodaja, vključno s pridobitvijo mnenja oziroma dovoljenj ustreznih institucij.</p> <p>Pri podpiranju investicij se bo torej upoštevala vsa relevantna zakonodaja na nivoju EU in Slovenije.</p> <p>Zaradi navedenega ima predvidena investicija zanemarljiv vpliv na vodne in morske vire.</p>
<p>UPOŠTEVANJE V FAZI JAVNEGA POZIVA ZA IZVEDBO NALOŽBE</p>	DA		
<p>POJASNILA</p>	<p>Za cilj Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov je skladnost z »načelom, da se ne škoduje bistveno« zagotovljena na ravni naložbe, ki je predmet javnega poziva, saj so predmet nepovratne finančne spodbude za nabavo in vgradnjo hranilnikov električne energije. Hranilniki električne energije omogočajo boljšo izrabo lastnih obnovljivih virov energije, povečujejo zanesljivost oskrbe, razbremenjujejo elektroenergetski sistem in prispevajo k večji fleksibilnosti porabe, kar prispeva k učinkoviti rabi energije ter posledično k zmanjšanju izpustov TGP.</p>		
<p>FAZA IZVEDBE NALOŽBE</p>	<p>Ali vaša naložba pomembno prispeva k doseganju dobrega stanja voda, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali k preprečevanju poslabšanja stanja voda, ki so že v dobrem stanju, ali pomembno prispeva k doseganju dobrega okoljskega stanja morskih voda ali preprečevanju poslabšanja morskih voda, če so že v dobrem stanju?</p> <p>Na primer na naslednje načine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanjem okolja pred škodljivimi učinki odvajanja komunalne in industrijske odpadne vode, vključno z onesnaževali, ki vzbujajo vse večjo zaskrbljenost, kot so farmacevtski izdelki in mikroplastika, na primer z zagotavljanjem ustreznega zbiranja, čiščenja in odvajanja komunalnih in industrijskih odpadnih voda; - varovanjem zdravja ljudi pred škodljivim vplivom kakršne koli kontaminacije vode, namenjene za prehrano ljudi, z zagotavljanjem, da ne vsebuje mikroorganizmov, parazitov in snovi, ki predstavljajo morebitno nevarnost za zdravje ljudi, ter z izboljšanjem dostopa ljudi do čiste pitne vode; - izboljšanjem upravljanja z vodo in učinkovitosti, vključno z varovanjem in izboljševanjem stanja vodnih ekosistemov, spodbujanjem trajnostne rabe vode prek dolgoročne zaščite razpoložljivih vodnih virov, med drugim prek uporabe ukrepov, kot je ponovna uporaba vode, z zagotavljanjem postopnega zmanjšanja emisij onesnaževal v površinske in podzemne vode, prispevanjem k blažitvi posledic poplav in suš ali s katero koli drugo dejavnostjo, ki varuje ali izboljšuje kakovostno in količinsko stanje vodnih teles; - zagotavljanjem trajnostne uporabe storitev morskega ekosistema ali prispevanjem k dobremu okoljskemu stanju morskih voda, tudi z varovanjem, ohranjanjem ali obnovo morskega okolja ter preprečevanjem ali zmanjševanjem odpadkov v morskem okolje, ali - z omogočanjem katere koli od zgoraj navedenih dejavnosti: <ul style="list-style-type: none"> • ne povzroča odvisnosti od sredstev, ki ogrožajo dolgoročne okoljske cilje, ob upoštevanju ekonomske življenjske dobe teh sredstev, in ima pomemben pozitiven vpliv na okolje na podlagi vidikov življenjskega cikla. 		DA

	Če je odgovor pritrdilen, pojasnite in navedite dokazila, ki so lahko predmet preverjanja pred potrditvijo vloge za izplačilo sredstev.	
POJASNILA/DOKAZILA	Naložba prispeva k preprečevanju poslabšanja stanja voda in morskih voda, kar je upoštevano že v fazi javnega poziva za izvedbo naložb, ki so predmet spodbude. Predmet javnega poziva so nepovratne finančne spodbude pravnim osebam za naložbe v nakup in gradnjo hranilnikov električne energije. Dokazilo, ki ga vlagatelj že ob vložitvi vloge predloži, je dokazilo o nakupu in vgradnji naprave za shranjevanje električne energije (hranilnik električne energije in hibridnega inverterja za potrebe delovanja hranilnika) s pripadajočo električno inštalacijo in opremo v okviru objekta/stavbe ali posameznega dela stavbe, v okviru katere/-ga se vgradi nov hranilnik.	

4. Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem

OKOLJSKI CILJI	VPLIV		OCENA PRI VLOGI
Vpliv na okoljski cilj	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem <i>Ali se pričakuje, da bodo dejavnosti povezane z investicijo:</i> (i) povzročile znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročile bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodovale okolju z vidika krožnega gospodarstva?		X	Narava investicij je usmerjena v učinkovito rabo energije ter posledično zmanjšanje izpustov TGP (vzpostavitev sistemov za energetska učinkovitost in rabo obnovljivih virov energije, izraba lastnih obnovljivih virov - hranilniki električne energije). Predvideni so ukrepi za ravnanje z odpadki v fazi uporabe in konec življenjske dobe infrastrukture, vključno z ločevanjem odpadnih materialov, ponovno uporabo in recikliranjem baterij in elektronike. Ker sama investicija ne določa konkretnih posegov oz. investicij, se vplivi predvidenih ukrepov vrednotijo na nižjih nivojih načrtovanja. Pri tem morajo vsi predvideni ukrepi in dejavnosti slediti ciljem na področju ravnanja z odpadki. Na tej podlagi je upoštevano, da investicija nima negativnega vpliva na ta okoljski cilj. Pri podpiranju investicij se bo upoštevala vsa relevantna zakonodaja na nivoju EU in Slovenije.
UPOŠTEVANJE V FAZI JAVNEGA POZIVA ZA IZVEDBO NALOŽBE	DA		
POJASNILA	Za cilj Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem je skladnost z »načelom, da se ne škoduje bistveno« zagotovljena v okviru izpolnjevanja relevantne evropske in nacionalne zakonodaje s področja varstva okolja ter ravnanja z odpadki (gradbenimi, električni in elektronski, odpadne baterije,...), k čemur se vlagatelj zaveže s podpisom Izjave o izpolnjevanju načela, da se ne škoduje bistveno, ki jo predloži k vlogi.		
FAZA IZVEDBE NALOŽBE	Ali vaša naložba pomembno prispeva k prehodu na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem nastajanja odpadkov, ponovno uporabo in recikliranjem? Na primer na naslednje načine: – bolj učinkovito uporablja naravne vire, vključno s trajnostnim virom biomase in drugih surovin, v proizvodnji, tudi z: <ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanjem uporabe primarnih surovin ali povečanjem uporabe stranskih proizvodov in sekundarnih surovin ali • ukrepi za učinkovito rabo virov in energije; 		DA

	<ul style="list-style-type: none"> - poveča trajnost, popravljivost, nadgradljivost ali ponovno uporabo proizvodov, zlasti pri oblikovanju in proizvodnji; - poveča možnost recikliranja izdelkov, vključno z možnostjo recikliranja posameznih materialov, ki jih vsebujejo ti izdelki, med drugim z nadomestitvijo ali zmanjšano uporabo proizvodov in materialov, ki jih ni mogoče reciklirati, zlasti pri oblikovanju in proizvodnji; - bistveno zmanjša vsebnost nevarnih snovi in nadomesti zelo problematične snovi v materialih in proizvodih skozi njihovo celotno življenjsko dobo, v skladu s cilji, določenimi v pravu Unije, tudi z zamenjavo takšnih snovi z varnejšimi alternativami in zagotavljanjem sledljivosti; - podaljša uporabo proizvodov, vključno s ponovno uporabo, zasnovano za dolgoživost, spremembo namena, razstavljanjem, ponovno izdelavo, nadgradnjo in popravilom ter souporabo proizvodov; - poveča uporabo sekundarnih surovin in njihovo kakovost, vključno z visokokakovostnim recikliranjem odpadkov; - preprečuje ali zmanjšuje nastajanje odpadkov, vključno z nastajanjem odpadkov, ki nastajajo pri ekstrakciji mineralov ter odpadkov pri gradnji in rušenju zgradb; - povečuje priprave za ponovno uporabo in recikliranje odpadkov; - pospešuje razvoj infrastrukture za ravnanje z odpadki, ki je potrebna za preprečevanje, pripravo za ponovno uporabo in recikliranje, pri čemer zagotovi, da se predelani materiali reciklirajo kot visokokakovostne sekundarne surovine v proizvodnji, s čimer se prepreči zmanjšanje kakovosti materiala pri recikliranju; - čim bolj zmanjšuje sežiganja odpadkov in se izogiba odstranjevanju odpadkov, tudi na odlagališčih, v skladu z načeli hierarhije ravnanja z odpadki; - preprečuje in zmanjšuje smeti ali - z omogočanjem katere koli od zgoraj navedenih dejavnosti: <ul style="list-style-type: none"> • ne povzroča odvisnosti od sredstev, ki ogrožajo dolgoročne okoljske cilje, ob upoštevanju ekonomske življenjske dobe teh sredstev, in • ima pomemben pozitiven vpliv na okolje na podlagi vidikov življenjskega cikla. <p>Če je odgovor pritrديلen, pojasnite in navedite dokazila, ki so lahko predmet preverjanja pred potrditvijo vloge za izplačilo sredstev.</p>	
<p>POJASNILA/DOKAZILA</p>	<p>V okviru investicije največjo težavo z vidika odpadkov predstavljajo nove investicije npr. v naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, hranilnike toplote, elektromotorje, itd.. Pri vseh ukrepih se pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot prednostni vrstni red upošteva hierarhija ravnanja: preprečevanje odpadkov, priprava za ponovno uporabo, recikliranje, drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in odstranjevanj, v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20), ki določa tudi pravila ravnanja z odpadki.</p> <p>V kolikor bodo za izvedbo investicije potrebne gradnje, bo potrebno pri ravnanju z gradbenimi odpadki slediti ciljem krožnega gospodarstva tako, da se bo najmanj 70 % njihove količine pripravilo za ponovno uporabo, recikliranje in snovno predelavo, za zemeljske izkope pa zagotovilo višjo stopnjo uporabnosti s predpisanimi merili za preglednejše razvrščanje zemeljskega izkopa glede na vsebnost onesnaževal in vsebnost onesnaževal v izlužku. Pri vseh gradnjah, rekonstrukcijah, adaptacijah, obnovah ali odstranitvah objektov se upošteva Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08).</p> <p>Predvsem pri ukrepih, ki se nanašajo na uvajanje obnovljivih virov energije ter pri nastajanju odpadnih baterij, ki se navezujejo na hranilnike energije, bo investicija zagotavljala skladnost z EU in nacionalno zakonodajo na področju ravnanja z odpadki (npr. odpadne baterije oz. hranilniki energije in odpadna električna in elektronska oprema) v skladu z Direktivo 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih, ki je v nacionalno zakonodajo prenesena z Uredbo o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list RS, št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15, 84/18 – ZIURKOE, 101/20 in 44/22 – ZVO-2) ter Direktivo 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi.</p>	

	Vlagatelj se k upoštevanju navedene zakonodaje zaveže s podpisom Izjave o izpolnjevanju načela, da se ne škoduje bistveno, ki jo predloži k vlogi.
--	--

5. Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal

OKOLJSKI CILJI	VPLIV		OCENA PRI VLOGI
	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal <i>Ali se pričakuje, da bodo dejavnosti povezane z investicijo znatno povečale emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</i>		X	<p>Investicije v okviru tega javnega poziva ne bodo znatno povečale emisije onesnaževal v zrak, ravno nasprotno – prispevale bodo k zmanjšanju onesnaževanja zraka zaradi zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov iz industrijskih dejavnosti preko diverzifikacije energentov, torej s sofinanciranjem investicij podjetij, ki pomenijo elektrifikacijo proizvodnih procesov, uvajanje in rabo obnovljivih virov energije in/ali uporabo novih tehnoloških rešitev, uporabnih v proizvodnih procesih (vzpostavitev sistemov za energetsko učinkovitost in rabo obnovljivih virov energije, izraba lastnih obnovljivih virov - hranilniki električne energije). S tega vidika ima investicija zanemarljiv vpliv na onesnaževanje zraka, vode ali tal.</p> <p>Pri ravnanju z odpadki (npr. odpadne baterije in akumulatorji) se bo ravnalo v skladu z Direktivo 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih, ki je v nacionalno zakonodajo prenesena z Uredbo o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list RS, št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15, 84/18 – ZIURKOE, 101/20 in 44/22 – ZVO-2).</p>
UPOŠTEVANJE V FAZI JAVNEGA POZIVA ZA IZVEDBO NALOŽBE	DA		
POJASNILA	Za cilj Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal je skladnost z »načelom, da se ne škoduje bistveno« zagotovljena v okviru izpolnjevanja relevantne evropske in nacionalne zakonodaje s področja varstva okolja, graditve objektov ter ravnanja z odpadki (gradbenimi, električni in elektronski, odpadne baterije,...), k čemur se vlagatelj zaveže s podpisom Izjave o izpolnjevanju načela, da se ne škoduje bistveno, ki jo predloži k vlogi.		
FAZA IZVEDBE NALOŽBE	<p>Ali vaša naložba pomembno prispeva k preprečevanju in obvladovanju onesnaževanja okolja?</p> <p>Na primer na naslednje načine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s preprečevanjem ali, kadar to ni izvedljivo, z zmanjševanjem emisij onesnaževal, razen toplogrednih plinov, v zrak, vodo ali tla; - z izboljšanjem ravni kakovosti zraka, vode ali tal na območjih, na katerih poteka gospodarska dejavnost, ob istočasnem čim večjemu zmanjševanju škodljivega vpliva na zdravje ljudi in okolje ali tveganj za zdravje ljudi in okolje; - s preprečevanjem ali čim večjim zmanjševanjem kakršnega koli škodljivega vpliva na zdravje ljudi in okolje zaradi proizvodnje, uporabe ali odstranjevanja kemikalij; - s čiščenjem smeti in drugega onesnaževanja ali - z omogočanjem katere koli od zgoraj navedenih dejavnosti: <ul style="list-style-type: none"> • ne povzroča odvisnosti od sredstev, ki ogrožajo dolgoročne okoljske cilje, ob upoštevanju ekonomske življenjske dobe teh sredstev, in • ima pomemben pozitiven vpliv na okolje na podlagi vidikov življenjskega cikla <p>Če je odgovor pritrdilen, pojasnite in navedite dokazila, ki so lahko predmet preverjanja pred potrditvijo vloge za izplačilo sredstev.</p>	DA	

POJASNILA/DOKAZILA	<p>Investicije bodo morale tako v izvedbeni fazi kot v obdobju poslovanja zasledovati normative in standarde na področju onesnaženja zraka, vode in tal.</p> <p>Vsaka investicija, povezana z ureditvijo objekta, mora že v osnovi upoštevati veljavno nacionalno zakonodajo s področja graditve objektov, varstva okolja in narave kot tudi celovite presoje vplivov na okolje, če gre za večje posege v prostor nad določenimi pragovi.</p> <p>Posamezne investicije bodo umeščene v prostor v skladu s prostorskimi načrti v območja, namenjena gospodarski rabi, kar pomeni, da investicije ne bodo izvedene na območjih, ki bi lahko ogrožale vodne in ostale naravne vire. Podprte bodo samo tiste naložbe podjetij, ki ne bodo privedle do poslabšanja stanja ali ekološkega potenciala vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali stanja morskih voda, saj bodo investicije v večini primerov izvedene že na/ob obstoječem stavbnem fondu. V kolikor pa bi se izkazalo, da so za izpeljavo posamezne naložbe podjetja potrebni kakršnikoli posegi na vodovarstvenih zemljiščih ali v bližini vodnih virov, namenjenih oskrbi s pitno vodo, se bo upoštevala vsa zakonodaja, vključno s pridobitvijo mnenja oziroma dovoljenj ustreznih institucij. Mehanizmi presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij za posamezno investicijo.</p> <p>Vlagatelj se k upoštevanju relevantne nacionalne ali EU zakonodaje zaveže s podpisom Izjave o izpolnjevanju načela, da se ne škoduje bistveno, ki jo predloži k vlogi.</p>
--------------------	---

6. Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov

OKOLJSKI CILJI	VPLIV		OCENA PRI VLOGI
	Da	Ne	
Vpliv na okoljski cilj Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov <i>Ali se pričakuje, da bodo dejavnosti povezane z investicijo:</i> <i>(i) bistveno škodljive za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali</i> <i>(ii) škodljive za ohranitveni status habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</i>		X	Utemeljitev za odgovor „Ne“. Predvidena investicija ne bo imele znatnega vpliva na ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, saj bodo posamezne investicije umeščene v prostor v skladu s prostorskimi načrti v območja, namenjena gospodarski rabi, kar pomeni, da investicije ne bodo izvedene na območjih, ki bi lahko ogrožale stanje in odpornost ekosistemov ter habitatov in vrst, saj bodo investicije v večini primerov izvedene že na/ob obstoječem stavbnem fondu. Ukrep ne posega na občutljiva območja ali področja ohranjanja biotske raznovrstnosti (vključno z omrežjem zaščitenih območij omrežja Natura 2000).
UPOŠTEVANJE V FAZI JAVNEGA POZIVA ZA IZVEDBO NALOŽBE	NE		
POJASNILA	Za cilj Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov je skladnost z »načelom, da se ne škoduje bistveno« zagotovljena v okviru izpolnjevanja evropske in nacionalne zakonodaje s področja ohranjanja narave, graditve objektov ter ravnanja z odpadki (gradbenimi, električni in elektronski, odpadne baterije,...), k čemur se vlagatelj zaveže s podpisom Izjave o izpolnjevanju načela, da se ne škoduje bistveno, ki jo predloži k vlogi.		
FAZA IZVEDBE NALOŽBE	Ali vaša naložba pomembno prispeva k varovanju, ohranjanju in obnavljanju biotske raznovrstnosti oziroma k doseganju dobrega stanja ekosistema ali k varovanju ekosistemov, ki so že v dobrem stanju? Na primer na naslednje načine: – polnaravnih habitatov in vrst ali preprečevanjem njihovega poslabšanja, kadar že imajo ugodno stanje ohranjenosti, ter varovanjem in obnavljanjem kopenskih, morskih in drugih		DA

	<p>vodnih ekosistemov, da bi izboljšali njihovo stanje in zmogljivost za zagotavljanje storitev ekosistemov;</p> <ul style="list-style-type: none"> - s trajnostno rabo zemljišč in trajnostnim gospodarjenjem z njimi, vključno z ustrežno zaščito biotske raznovrstnosti tal, nevtralnostjo pri degradaciji tal in sanacijo kontaminiranih območij; - s trajnostnimi kmetijskimi praksami, vključno s tistimi, ki prispevajo h krepitvi biotske raznovrstnosti ali k zaustavitvi ali preprečevanju degradacije tal in drugih ekosistemov, krčenja gozdov in izgube habitatov; - s trajnostnim gospodarjenjem z gozdovi, vključno s praksami in rabami gozdov in gozdnih zemljišč, ki prispevajo h krepitvi biotske raznovrstnosti ali k zaustavitvi ali preprečevanju degradacije ekosistemov, krčenja gozdov in izgube habitatov, ali - z omogočanjem katere koli od zgoraj navedenih dejavnosti: <ul style="list-style-type: none"> • ne povzroča odvisnosti od sredstev, ki ogrožajo dolgoročne okoljske cilje, ob upoštevanju ekonomske življenjske dobe teh sredstev, in • ima pomemben pozitiven vpliv na okolje na podlagi vidikov življenjskega cikla. <p>Če je odgovor pritrdilen, pojasnite in navedite dokazila, ki so lahko predmet preverjanja pred potrditvijo vloge za izplačilo sredstev.</p>	
POJASNILA/DOKAZILA	Vlagatelj se k upoštevanju relevantne nacionalne ali EU zakonodaje zaveže s podpisom Izjave o izpolnjevanju načela, da se ne škoduje bistveno, ki jo predloži k vlogi.	

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo in družba Borzen si pridržujeta pravico, da od končnega prejemnika po potrebi oziroma na podlagi poziva zahteva predložitev dokazil o izpolnjevanju »načela, da se ne škoduje bistveno«, zlasti v povezavi z izpolnjevanjem določb:

- Direktive 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih, ki je v nacionalno zakonodajo prenesena z Uredbo o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list RS, št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15, 84/18 – ZIURKOE, 101/20 in 44/22 – ZVO-2), v primeru, da je kadarkoli v času možnega nadzora s strani nadzornih organov končni prejemnik končni uporabnik odpadnih prenosnih baterij in akumulatorjev,
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08), v kolikor bodo za izvedbo investicije potrebne gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objektov,
- Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20), ki določa tudi pravila ravnanja z odpadki,
- Gradbenega zakona (GZ-1) (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23 in 85/24 – ZAID-A), ki ureja pogoje za graditev objektov in druga vprašanja, povezana z graditvijo objektov.
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2),
- Druge relevantne evropske in nacionalne zakonodaje s področja varstva okolja in narave, ki bo upoštevana pri pridobitvi mnenj oziroma dovoljenj ustreznih institucij za umestitev naložbe v prostor.

IZJAVA VLAGATELJA

Vlagatelj/Končni prejemnik _____ (*ime/naziv in sedež vlagatelja*) s podpisom predmetne izjave utemeljujem izpolnjevanje »načela, da se ne škoduje bistveno« v skladu z zgornjimi pojasnili in zahtevami. Izjavljam, da bom morebitne zahteve ministrstva in Družbe Borzen za potrebe dokazovanja izpolnjevanja »načela, da se ne škoduje bistveno«, še najmanj 3 leta po datumu izplačila nepovratne finančne spodbude spoštoval, tako da bom pravočasno predložil ustrezna in relevantna dokazila.

Datum: _____

Podpis zakonitega zastopnika vlagatelja:
